

'Overheid misleidt Nederlanders over handelsverdrag'

Trouw | Redactie – maandag 29/06/2015, 07:43 – bron: ANP

url: http://www.trouw.nl/tr/nl/4492/Nederland/article/detail/4090578/2015/06/29/Overheid-misleidt-Nederlanders-over-handelsverdrag_dhtml

© anp. Minister Lilianne Ploumen van Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De Nederlandse overheid en Minister Lilianne Ploumen van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking lichten Nederlanders stelselmatig verkeerd voor over de gevolgen van het omstreden vrijhandelsakkoord TTIP. Dat meldt voedselwaakhond foodwatch maandag.

© Protest tegen TTIP, archiefbeeld EPA.

'Zo worden cijfers selectief uit rapporten gehaald om een te positief beeld te schetsen, en de nadelige effecten van het vrijhandelsverdrag worden veelal genegeerd. Foodwatch vindt het schandelijk dat de overheid haar burgers zo eenzijdig informeert over een onderwerp waarover heel veel mensen zich zorgen maken', aldus de organisatie.

Het gaat om het zogeheten Transatlantic Trade & Investment Partnership (TTIP), ofwel het trans-Atlantisch handels- en investeringsverdrag, dat moet zorgen voor een goedkoper en eenvoudiger handel. De voornaamste kritiek tegen TTIP is dat door het openstellen van de handel, de democratie en autonomie van landen ondermijnd gaat worden. Bovendien vrezen tegenstanders dat Europese regels voor voedsel en veiligheid op de helling gaan.

Vijf misleidingen

Foodwatch heeft in een open brief Ploumen 'de vijf grootste misleidingen' van de overheid rond TTIP op een rij gezet. Onder meer worden de risico's voor de democratie en voor de beleidsvrijheid van nationale bewindslieden op het gebied van volksgezondheid, milieu, en consumentenrechten stelselmatig onderbelicht.

Zo'n 390 maatschappelijke organisaties in Europa hebben inmiddels meer dan twee miljoen handtekeningen verzameld tegen TTIP.

foodwatch:

Overheid misleidt burgers over TTIP

Persbericht maandag 29-06-2015 |

url: <http://www.foodwatch.org/nl/pers/persberichten/persberichten-detail/foodwatch-overheid-misleidt-burgers-over-ttip/>

De Nederlandse overheid en Minister Ploumen van Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking lichten Nederlanders stelselmatig verkeerd voor over de gevolgen van het omstreden vrijhandelsakkoord TTIP, stelt voedselwaakhond foodwatch. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken, dat volgend jaar een akkoord hoopt te bereiken, geeft volgens foodwatch een eenzijdig beeld van wat het verdrag voor Nederlanders zal betekenen. Zo worden cijfers selectief uit rapporten gehaald om een te positief beeld te schetsen, en de nadelige effecten van het vrijhandelsverdrag worden veelal genegeerd. foodwatch vindt het schandelijk dat de overheid haar burgers zo eenzijdig informeert over een onderwerp waarover heel veel mensen zich zorgen maken. In een open brief aan minister Ploumen eist de organisatie namens bezorgde consumenten dat de overheid haar communicatie aanpast.

Steeds meer zorgen over TTIP

Het debat over het Trans-Atlantisch Vrijhandels- en Investeringsverdrag (TTIP) zwelt in heel Europa aan. Steeds meer mensen vrezen dat het verdrag een negatief effect zal hebben op werknemersrechten, de voedselveiligheid en het milieu. TTIP is geen traditioneel handelsverdrag dat zich richt op tarieven en grenscontroles. Het is een 'levende overeenkomst' die nu en in de toekomst handelsbarrières die ontstaan door een verschil in wet- en regelgeving tussen landen moet wegnemen. Tegenstanders van het verdrag vinden dat economische belangen vóór die van burgers, consumenten en milieu worden gesteld. Het Europees burger-initiatief "STOP-TTIP" heeft inmiddels een recordaantal van ruim 2,2 miljoen handtekeningen verzameld.

Nederland moet TTIP aan de burger 'verkopen'

Het groeiende verzet tegen TTIP is onder de voorstanders van het akkoord niet onopgemerkt gebleven. Ignacio Garcia Bercero, hoofdonderhandelaar namens Europa, riep Europese regeringsleiders daarom onlangs op om TTIP 'beter te verkopen' aan het eigen publiek. Recentelijk vernieuwde de rijksoverheid de informatie op haar website over TTIP. Het resultaat volgens foodwatch is een pagina vol eenzijdige en gekleurde berichtgeving.

TTIP levert niet op wat overheid belooft

In een open brief aan minister Ploumen zet foodwatch de vijf grootste misleidingen van de Nederlandse overheid rondom TTIP op een rij.

1. Ten eerste overdrijft de overheid de economische voordelen van TTIP door enkel positieve cijfers te citeren en negatieve rapporten te negeren.
2. Ten tweede onderbelicht zij stelselmatig de risico's voor de democratie en voor de beleidsvrijheid van nationale bewindslieden op het gebied van volksgezondheid, milieu, en consumentenrechten. In reactie op een brief van foodwatch Duitsland aan bondskanselier Merkel stelt haar hoogste ambtenaar dan ook dat TTIP wel degelijk een beperking van de beleidsvrijheid kan betekenen. Het is vreemd dat de Nederlandse overheid dit blijft ontkennen.
3. Ten derde blijft de overheid haar steun uitspreken voor het omstreden Investor-State Dispute Settlement (ISDS) waarmee bedrijven overheden buiten de nationale rechtspraak om kunnen aanklagen terwijl 97% van de Europese bevolking dit niet wil. De risico's van ISDS worden nauwelijks toegelicht.
4. Ten vierde maakt de overheid, ondanks de belofte te streven naar maximale transparantie, niet genoeg werk van het schrijnende tekort aan informatie over de onderhandelingen.
5. En ten slotte geeft de overheid een onjuiste weergave van de manier waarop TTIP door de EU en de lidstaten moet worden goedgekeurd. foodwatch concludeert dan ook dat de overheid vooral selectief te werk gaat, en de burger misleidt met haar eenzijdige berichtgeving en het onderbelichten van reële risico's omtrent TTIP.

Consument heeft recht op volledige informatie over risico's van TTIP

Het is stuitend dat de Nederlandse overheid het publiek over deze belangrijke onderwerpen zo slecht voorlicht. foodwatch eist daarom dat Minister Ploumen haar communicatie per direct aanpast, beginnend met de informatie op de website van de rijksoverheid. Nederlandse burgers en consumenten hebben het recht volledig en juist geïnformeerd te worden. "Als de minister ons wil overtuigen van het belang van TTIP dient ze dat op basis van eerlijke, juiste en volledige informatie te doen, niet door ons gerust te stellen met halve waarheden" aldus Jurjen de Waal, politiek campaigner bij foodwatch. foodwatch is vandaag een mailactie gestart die consumenten oproept deze vraag om volledige en correcte informatie te steunen. foodwatch is kritisch over TTIP omdat de organisatie vindt dat internationale handel zich moet aanpassen aan strengere normen voor consumentenbescherming, niet andersom. De organisatie eist dat áls er een vrijhandelsverdrag komt dit voldoet aan internationale normen voor consumentenbescherming.

Contact

Wilt u meer informatie of een afspraak maken voor een interview? Neem dan contact op met Jurjen de Waal, politiek campaigner via 06-15966428 / 020-7741079 of via jurjen.de.waal@foodwatch.nl.

Noot voor redacties

Vijf voorbeelden van misleiding toegelicht:

1. TTIP zou volgens de overheid veel economische groei en banen kunnen opleveren – een claim die steeds meer in twijfel wordt getrokken. De overheid houdt echter aan deze stelling vast door alleen de meest positieve cijfers te publiceren, afkomstig uit de meest optimistische scenario's. Maar er worden ook andere voorspellingen gedaan. Jeronim Capaldo van de gerenommeerde Tufts University voorspelde bijvoorbeeld dat TTIP honderdduizenden banen zou kunnen kosten en geen groei maar juist krimp zou opleveren. Studies die negatieve effecten voorspellen worden door de Nederlandse overheid genegeerd. Bovendien zijn de beloftes van de overheid niet consistent. In de positieve scenario's kan de economische groei alleen bereikt worden door een enorme reductie van verschillen in regelgeving tussen de VS en de EU (25% tot 50% van alle verschillen zouden moeten worden opgeheven). Hiervoor zal het nodig zijn om heel veel standaarden van Amerikaanse zijde te erkennen. Tegelijkertijd belooft de overheid dat TTIP niet tot een verlaging van standaarden zal leiden. Echter het handhaven van de eigen standaarden en dus het niet willen erkennen van lagere standaarden betekent dat men niet tot de 25% tot 50% reductie in regelgeving kan komen en daarmee de voorspelde groei ook niet bereikt kan worden. Kortom, als we de cijfers van de overheid geloven kunnen we alleen een economische groei van 1,4 tot 4,1 miljard euro verwachten als we bereid zijn om onze standaarden onder druk te zetten. Als we dat niet willen en we inzetten op het behoud van onze standaarden dan komt die groei er niet. De overheid suggereert nu dat ze én groei én behoud van alle standaarden kan garanderen en dat is niet zo. Dat is misleidend.

2. De overheid belooft dat de beleidsvrijheid van volksvertegenwoordigers niet door TTIP zal worden ingeperkt. Maar TTIP is een internationaal verdrag en zal nationale overheden dus per definitie in hun macht beperken. En TTIP gaat hierin heel ver. Om ervoor te zorgen wet- en regelgeving tussen de EU handel stimuleert worden ondoorzichtige overlegstructuren in het leven geroepen, zoals het omstreden Regulatory Cooperation Body waar bedrijven en lobbyisten een permanente plek aan tafel krijgen om mee te praten over toekomstige regelgeving. De toenemende invloed die het bedrijfsleven hiermee over nationale wetgeving krijgt, gaat ten koste van de macht van nationaal democratisch gekozen volksvertegenwoordigers.

3. De Nederlandse overheid verdedigt de noodzaak van een speciale investeringsbeschermingsclausule (ISDS) in TTIP. ISDS is een alternatief mechanisme voor geschillenbeslechting dat bedrijven in staat stelt om overheden, buiten nationale rechtbanken om, aan te klagen wanneer die wetten of regels invoeren die deze bedrijven geld zou kunnen kosten. De risico's die aan ISDS zijn verbonden zijn aanzienlijk: als ISDS wordt ingevoerd kijken politici wel uit om wetten te maken die bijvoorbeeld consumenten beschermen, maar economisch nadelig kunnen zijn voor bedrijven. Dat kan ze dan namelijk op een flinke schadeclaim komen te staan – een schadeclaim waarvoor de belastingbetaler zal opdraaien. Zo kreeg Duitsland in 2012 te maken met een claim van 4,7 miljard euro van het Zweedse energiebedrijf Vattenfall omdat het besloten had niet langer in te zetten op kernenergie, en maakte de tabaksgigant Philip Morris een ISDS zaak aanhangig tegen Australië omdat de overheid verscherpt rookbeleid invoerde. Dergelijke zaken kunnen vergaande gevolgen hebben voor regelgeving die de consument en burger ten goede komt. Nieuw-Zeeland heeft bijvoorbeeld aangegeven dat ze

haar voorgestelde rookbeleid nog niet invoert en eerst de uitkomst van de Australische zaak afwacht. Het niet invoeren van verscherpte regelgeving uit angst voor schadeclaims wordt ook wel 'Regulatory chill' genoemd. De Nederlandse overheid gaat hier niet op in bij haar verdediging van ISDS.

4. Minister Ploumen belooft dat zij streeft naar maximale transparantie. Op de uitvoering van deze belofte is echter heel wat aan te merken. Niet voor niets is er veel kritiek op het grote gebrek aan transparantie rondom de TTIP onderhandelingen. Nog steeds zijn veel documenten en besprekingen rondom TTIP geheim, worden documenten van de Amerikaanse zijde niet gedeeld en is onbekend hoeveel en door wie er tijdens de onderhandelingen wordt ge-lobbyd. Ondanks de belofte in te zetten op maximale transparantie onderneemt de Nederlandse regering weinig om hier wat aan te veranderen.

5. De Nederlandse regering stelt dat TTIP de goedkeuring van het Nederlands parlement zal vereisen. Wat ze daarbij nalaat te vertellen is dat de Europese Raad van ministers TTIP al voor die tijd kan goedkeuren en kan besluiten over te gaan tot een voorlopige toepassing van het akkoord. TTIP wordt dan in afwachting van de goedkeuring van nationale parlementen alvast ingevoerd. Het ratificeren van verdragen door nationale parlementen duurt doorgaans jaren. In de tussentijd zal TTIP dan al lang en breed zijn uitgerold.

Meer informatie

Link naar mailactie:

<https://www.foodwatch.org/nl/onze-campagnes/onderwerpen/standpunt-ttip/e-mailactie-ttip/>

Standpunt van foodwatch over TTIP:

www.foodwatch.org/nl/onze-campagnes/onderwerpen/standpunt-ttip/2-minuten-info/

Link naar Europees Burgerinitiatief:

www.stop-ttip.org

Over foodwatch:

www.foodwatch.org/nl/over-foodwatch/wat-wij-doen/

Over foodwatch

foodwatch is de onafhankelijke non-profit voedselwaakhond, die actief is in Nederland, Duitsland en sinds kort ook in Frankrijk. De organisatie ontvangt geen geld van de overheid of van de levensmiddelenindustrie. foodwatch werkt aan betere regelgeving die consumenten beschermt tegen gezondheidsrisico's en fraude. Ook eist foodwatch transparantie in de voedselketen. Dit doet ze via onderzoek, overleg, lobby en acties. Samen met consumenten staat foodwatch voor eerlijk, veilig en gezond eten.

Volg foodwatch via twitter via @foodwatch_nl en op Facebook

www.facebook.com/foodwatchNL .